

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Πληροφορίες: Φ. Γκίκα
Τηλέφωνο: 213 151 353
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα

Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:1077

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοινοποίηση:

Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ.1067/12-11-2025 Ερώτηση»

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, σχετικά με τη δυνατότητα αυτοαπασχολούμενων συνταξιούχων προ του ν. 4387/2016 να αξιοποιούν χρόνο ασφάλισης που πραγματοποιούν μετά τη συνταξιοδότηση τους και μέχρι 1-3-2022, κατά λόγο αρμοδιότητας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 20 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο χρόνος ασφάλισης που δημιουργείται από την απασχόληση συνταξιούχου αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης (κύριας ή και επικουρικής) και για τη χορήγηση συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής, κατόπιν αιτήσεως του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη διακοπή της απασχόλησης. Το ποσό της προσαύξησης για την κύρια σύνταξη υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28, και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου και τα οικονομικά αποτελέσματα της προσαύξησης εκκινούν από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα υποβολής της αίτησης προσαύξησης. Ειδικά για τους απασχολούμενους συνταξιούχους την 12.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού, οποτεδήποτε και εάν διανύθηκε, αξιοποιείται σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 20 του νόμου αυτού, **εφόσον από τις προϊσχύουσες του ν. 4387/2016 διατάξεις προβλέπεται αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.**

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, από 13.5.2016 και μετά για το σύνολο των συνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ που απασχολούνται, προβλέπεται δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης που πραγματοποιούν και χορήγησης προσαύξησης στο ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης, ενώ όσον αφορά τους προ της 13.5.2016 απασχολούμενους συνταξιούχους οι οποίοι συνέχισαν αδιάλειπτα την απασχόλησή τους και μετά την ημερομηνία αυτή, υφίσταται δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης λόγω απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση, **μόνο εφόσον αυτό προβλεπόταν από τις προϊσχύουσες διατάξεις.**

Σχετικές οδηγίες έχουν δοθεί προς τον e-ΕΦΚΑ με τις απ Φ80000/οικ.14032/571/3.4.2020 (ΑΔΑ:ΩΔΞ446ΜΤΛΚ-ΓΒΞ) και α.π. Φ80000/οικ.23869/998/18.6.2022 (ΑΔΑ: 6Ξ8Β46ΜΤΛΚ-Κ78) εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας.

2. Όσον αφορά το προϊσχύον του ν. 4387/2016 καθεστώς περί απασχόλησης συνταξιούχων, συγκεκριμένοι περιορισμοί υφίστανται ως προς τους συνταξιούχους του πρ. Δημοσίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις:
α. Κατά το χρονικό διάστημα μέχρι και 31.12.2012 δεν υφίστατο θεσμικό πλαίσιο περί απασχόλησης συνταξιούχων του Δημοσίου στον ιδιωτικό τομέα.

β. Από 1.1.2013, σύμφωνα με το την παρ. 1α του άρθρου 10 του ν. 3865/2010, όπως ισχύει, οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 3863/2010, εφαρμόζονται αναλογικά και για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου που εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή αυτοαπασχολούνται.

Έτσι, όσον αφορά τους συνταξιούχους, οι οποίοι ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρ. ΟΑΕΕ και έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας (ή το 53ο, σε περίπτωση συνταξιούχων στρατιωτικών), το ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τα εξήντα (60) ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, περικόπτεται.

Σημειώνεται ότι, στο ανωτέρω πλαίσιο **δεν υφίσταται πρόβλεψη για επέκταση εφαρμογής στους συνταξιούχους του Δημοσίου της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση.**

3.Στην συνέχεια, από 13.5.2016 τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, οι οποίες προέβλεπαν ότι, σε περίπτωση απασχόλησης συνταξιούχου, το ποσό της ακαθάριστης σύνταξης ή συντάξεων σε περίπτωση συρροής, κύριας και επικουρικής, καταβάλλεται μειωμένο κατά 60% για όσο χρονικό διάστημα ο συνταξιούχος απασχολείται και έχει υποχρέωση ασφάλισης στον ΕΦΚΑ και στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ. Ειδικά όσον αφορά τους ήδη απασχολούμενους κατά την 12.5.2016 στον ιδιωτικό τομέα συνταξιούχους του Δημοσίου, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, σύμφωνα με τις παρ. 6 και 7 του ως άνω άρθρου 20, εξακολούθησαν να ισχύουν οι προϊσχύουσες διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχου, ενώ ο ν. 4387/2016 εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που υπάρχει διακοπή στην απασχόληση του συνταξιούχου από 13.5.2016 και μετά, και εκ νέου απασχόληση.

4. Με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020, το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 και στη συνέχεια τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 του ν.4690/2020, προβλέπεται ότι οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές των συνταξιούχων γήρατος του e-Ε.Φ.Κ.Α. (όλων των ενταχθέντων φορέων και του Δημοσίου), οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από 28.2.2020 εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλονται μειωμένες κατά 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα.

Όσον αφορά συνταξιούχους οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4670/2020 εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ, η οποία συνεχίζεται και **για τους οποίους προβλεπόταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις προβλέψεις του άρθρου 27 του ν.4670/2020 από 1.3.2022.**

5. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης που πραγματοποιούν συνταξιούχοι του πρ. Δημοσίου λόγω απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα προ της 13.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν έκτοτε την απασχόληση χωρίς διακοπή, υφίσταται μόνο για το χρονικό διάστημα από 1.3.2022 και μετά, ενώ για το προηγούμενο διάστημα δεν προβλέπεται δυνατότητα αξιοποίησης.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Πίνακας Διανομής:

- Βουλευτής κ. Α. Μαρκογιαννάκης

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού